

**[Undervisningsministeren.]**

alle gode Grunde for den ene Opfattelse og ingen for den anden. Der kan siges meget, ogsaa meget overbevisende og rigtigt, til Forsvar for begge Synspunkter. Jeg kan ikke lade være med at nævne, at Mennesker, der er kommet stærkt ind paa Livet af disse Ting, Gang paa Gang er blevet overbevist om, at der maa tages anderledes paa dette Spørgsmaal, end naar Talen er om anden Skoleungdom. I den store Skolekommission, hvor Sagen blev meget indgaaende drøftet, den Skolekommission, der sad lige efter sidste Krig, mødte den tidligere Kultusminister Jacob Appel paa Forhaand med den samme Indstilling over for det obligatoriske, som vi andre har; men under Forhandlingerne i den store Skolekommission udtalte Jacob Appel, at han slet ikke med den megen Fritid, Ungdommen i Byerne efterhaanden fik, vilde afvise, at man gik til en obligatorisk Undervisning for disse unge.

Jeg nævner kun dette for at understrege, at jeg tror ikke, Spørgsmaalet kan afgøres saa let, som nogle mener, ved at sige, at det frivillige Grundlag er det eneste rigtige og al Tale om obligatorisk er af det onde. At der er en langt bedre Mulighed for Udbytte af Undervisningen af den Ungdom, der kommer frivilligt, er alle Mennesker enige om, der er kun det Spørgsmaal tilbage, hvor stor Del der fremdeles bliver uden for al Paavirkning, hvis vi bliver ved den frivillige Undervisning. Det er det Spørgsmaal, vi maa overveje.

Jeg tillægger det ingen Betydning i saa Henseende, om 10 eller 20 pCt. af den Ungdom, her tales om, ikke er med i Undervisningen — der vil altid blive et eller andet Tal, som det ikke vil være muligt at faa Forbindelse med —, men naar Procenttallet for dem, der er uden for al Deltagelse i det opdragende Arbejde af den ene eller den anden Art, naar op til 60, 70, 80, kan Diskussionen ikke længere føres paa Grundlag af nogle almindelige Slagord, saa er det Realiteter, det drejer sig om. Jeg tror ikke saa meget paa de ydre Rammers Værdi som det ærede Medlem Hr. Carsten Raft. Sagen klares ikke ved, at Rigsdagen vedtager en Lov — heri har det ærede Medlem Hr. Erik Appel saa fuldkommen Ret —, der giver disse bestemte Rammer, og at vi mener, vi saa er ansvarsfri, og at Sagen nu kan gaa sin Gang. Sagen klares kun ved, at der i Befolkningen er den tilstrækkelige Forstaaelse og Ansvarsfølelse over for de Mennesker, det drejer sig om, og at vi gennem denne Ansvarsfølelse kan

haabe paa, at der vokser op en Lærerstab, som er i Stand til at tage denne Sag op; dette er Forudsætningen for, at der i det hele taget kommer noget ud af en Lovgivning af denne Art.

Det ærede Medlem Hr. Carsten Raft mente ogsaa, at der i Lovforslaget her var for megen Blaaøjethed. Det er muligt, men jeg tror, som sagt, ikke paa, at man ved en Lov kan sikre Gennemførelsen af de for Ungdommens Udvikling nyttige Ting, som det ærede Medlem ønsker; det skal foregaa gennem Paavirkning paa anden Vis, og dér er det fuldkommen afgørende, hvilke Mennesker der vil melde sig til Tjeneste som Lærere i de Skoler, hvor de unge skal møde. Det er disse Personligheder ved disse Skoler, der vil blive afgørende for, hvad Betydning Skolerne faar for den danske Ungdom.

Saa kan det lyde meget tiltalende, naar det ærede Medlem Hr. Erik Appel siger: Lad os ordne det ved, at der oprettes Fritidsklubber, hvor en enkelt Familie kan tage sig af disse unge. Det Arbejde gennem Fritidsklubber, som der er Tale om, finder jeg saare fortjenstfuldt, og jeg vil gerne være med til at støtte det, men det bliver altid forholdsvist faa, man dér kan komme i Forbindelse med. Vi maa regne med de store Tal. Nogle faa Familier i København, der tager sig af disse Ting, nogle faa Fritidsklubber, der tjener nogle Snese unge, løser ikke Problemet om de 10 000, 20 000 til 50 000, som det drejer sig om. Jeg synes, man undervurderer Spørgsmaalet, naar man mener, at disse almindelige Foranstaltninger, som vi stadig ønsker, og som der i Fremtiden vil være god Brug for, alene kan klare det.

Maa jeg saa yderligere med Hensyn til frivilligt og obligatorisk sige, at jeg ikke anser det for nyttigt at drøfte det Spørgsmaal længere, ogsaa af den afgørende Grund, at hvis vi skal have begyndt en Lovgivning paa dette Omraade og have begyndt den paa en saadan Maade, at vi kan tro, at den skal indebære Muligheder for at svare til det, vi tilstræber, saa er det en bestemt Forudsætning, at den mødes med Velvilje og Forstaaelse af Befolkningens alt overvejende Flertal. En Lov, som Rigsdagen ikke praktisk talt enstemmigt staar bag ved, vilde paa Forhaand være et daarligt Grundlag at indlede en Undervisning paa, som nødvendigvis maa blive forsøgsvis, saa ukendt som alting er her, og en enstemmig Tilslutning i Rigsdagen er ikke mulig paa noget andet Grundlag end den frivillige Tilslutning. Dette er Kendsgerningen, og det kan ogsaa meget vel siges, at ingen i Dag